

Стара Загора отбелязва 146 години от Старозагорското въстание

четвъртък, 16 септември 2021

Днес се навършват 146 години от Старозагорското въстание. В знак на преклонение пред делото на организаторите и участниците в бунта от есента на 1875 г. и почитане на тяхната памет, ръководството на Община Стара Загора поднесе венци и цветя на паметниците на Колю Ганчев, Старозагорското въстание и паметника на лобното място на Колю Ганчев, Господин Михайловски и Сава Силов.

През есента на 1869 година Васил Левски е посетил Стара Загора и заедно със съучениците си Колю Ганчев и Христо Шиваров, организират революционен кръжок. Още преди да се създаде комитетската мрежа в България. Малко по-късно, през 1872 година, Ганчев създава частен революционен комитет“, разказа по време на честването Райна Антонова, уредник в отдел „Нова история“ в Регионален исторически музей Стара Загора.

Тя допълни, че за кратко време в над 50 старозагорски села са създадени революционни комитети. Във всяко село, в което има българско училище, е създаден революционен комитет. Неслучайно, когато през 1875 година в Букурещ се решава има всенародно въстание, Стара Загора е определена за един от центровете за подготовката“.

Старозагорското въстание е събитие, което оставя трайна следа в живота на нашия град и е показател за формиращото се българско патриотично съзнание в средата на 70-те години на XIX в. Развято от шепата старозагорски въстаници знаме на Чадър могила е първообраз на българския национален флаг.

На 12 август 1875 г. БРЦК взема решение за подготовка на всенародно въстание. Определени са 5 въстанически окръга - Русенско-Шуменски, Търновски, Старозагорски, Шуменски и Девняно-Троянски. За център на въстанието се избира Стара Загора с ръководител Стефан Стамболов. Старозагорският комитет е най-силен. Някои членове на комитета обаче се противопоставят на въстанието като ненавременно.

Поради това в уречения ден - 16 септември в Стара Загора се събира твърде малък брой хора. Някои от бунтовниците се скриват или емигрират от страната, гонени от турците, но други, като братята Михаил и Георги Жекови, обсадени не успяват да се спасят.

Въстанието е много масово в селата около Стара Загора. Над 800 души участват в образуваните 6 големи чети. Някои от четите пристигат в околностите на Стара Загора в очакване да се присъединят към въстаниците от града. Водят се тежки сражения около селата Обручище, Самуилово и Елхово. Четите на Руси Бакърджията и на Стефан Чифутов водят сражения с турците в околностите на с. Елхово.

В края на септември, началото на октомври в Стара Загора са арестувани над 600 души, османският апелативен съд налага смъртно наказание чрез обесване на Димчо Стаев, Стефан Чифутов, Руси Аргов, Колю Райнов и на Колю Ганчев - сподвижник на Левски и първи деятел на революционния комитет, Господин Михайловски и Сава Силов - обесени в родната си Стара Загора.

Въпреки мъките, спасение намират Стефан Стамболов, Георги Икономов, Захарий Стоянов и други, за да тръгнат след по-малко от година, запалвайки бунта на Априлското въстание.

Старозагорското въстание е важна стъпка към освобождението на българския народ. То изиграва ролята на подготовка и проверка на силите за Априлското въстание през следващата 1876 г., която ще привлече вниманието на Великите сили и ще доближи още повече изстрадалия български народ до най-голямата му мечта- Освобождението.

